
2007-19-RE

CAUSA 2007-19-RE

Número de registre 218-2007. Recurs d'empara

AUTE DEL 12 DE NOVEMBRE DEL 2007

BOPA núm. 98, del 12 de novembre del 2007

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 15 de maig del 2007, per la representació processal del Sr. Joao De Barros Pires Fernandes, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 26 de març del 2007 i contra l'aute del 19 d'abril del mateix any, dictats per la Batllia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que atorgui l'empara sol·licitada "anul·lant aquelles resolucions dictant nova resolució declarant improcedent el procediment de l'ordenança penal en la present causa, per raó de vulneració dels drets fonamentals ans esmentats i recollits tant a la nostra constitució com al Conveni europeu dels Drets humans, declarant igualment a la instrucció de la causa penal corresponent";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 14 de juny del 2007;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

El 26 de març del 2007, el Sr. Joao De Barros Pires Fernandes va ser condemnat mitjançant el procediment de l'ordenança penal, com autor responsable d'un delictes menor continuat de lesions doloses, a la pena d'1 any de presó, dels quals 8 mesos fermes i la resta condicional i qualificats a abonar la responsabilitat civil, com autor responsable d'un delictes menor continuat de maltractament corporal greu, a la pena d'1 any de presó, dels quals 8 mesos fermes i la resta condicional i

qualificats a abonar la responsabilitat civil, com autor responsable d'un delict menor continuat d'amenaçes no condicionals, a la pena d'1 any de presó, dels quals 8 mesos ferms i la resta condicionals i qualificats a abonar la responsabilitat civil i com autor responsable de dues contravencions penals de vexacions de caràcter lleu, a una multa de 500,00 euros, per a cadascuna d'elles.

Segon

La representació processal del Sr. Joao De Barros Pires Fernandes va presentar un escrit de nul·litat d'actuacions per vulneració del dret a la jurisdicció i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i va sol·licitar la nul·litat de les actuacions d'aquesta causa i la subsegüent instrucció.

Tercer

El 19 d'abril del 2007, la Secció Penal de la Batllia va dictar un aute, notificat l'endemà mateix, mitjançant el qual desestimava aquest incident i, per tant, no donava lloc a la nul·litat de les actuacions. Efectivament, la Batllia va considerar, substancialment, que d'acord amb l'article 163 del Codi de procediment penal, tant els delictes menors com les contravencions poden ser jutjades mitjançant el procediment de l'ordenança penal, sempre que el procediment no se segueixi a més per un delict major. D'altra banda, es va informar l'imputat dels seus drets constitucionals i del procediment esmentat, així com de la possibilitat d'oposar-s'hi, cosa que suposaria que aquest procediment quedés sense efecte i que es procedís a la instrucció de la causa. El Sr. Joao De Barros Pires Fernandes va estar en tot moment assistit i defensat per un advocat i no va formular oposició a l'ordenança penal, la qual va esdevenir ferma i executòria.

Quart

El 15 de maig del 2007, a les 9.00 h., la representació processal del recurrent va presentar al registre del Tribunal Constitucional un recurs d'empara contra l'ordenança penal esmentada del 26 de març del 2007, dictada pel Tribunal Unipersonal de la Batllia i contra l'aute del 19 d'abril del mateix any, dictada per la Secció Penal de la Batllia.

Aquesta part adjunta una còpia d'aquest mateix recurs, presentada i segellada a la Batllia de guàrdia, amb data 14 de maig del 2007, a les 17.05 h., per fer constar que s'havia personat al Tribunal Constitucional aquell mateix dia a les 16.00 h., tanmateix estava tancat.

En aquest escrit, el recurrent manifestava, que s'havia produït una vulneració dels drets a la jurisdicció i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i del dret a un judici equitatiu, establert a l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, per tal com s'havia utilitzat el procediment de l'ordenança penal amb la finalitat d'imposar una pena ferma, i que ha tingut com a conseqüència que el recurrent "s'ha vist privat d'una banda del degut de temps de reflexió per acceptar la proposta del batlle jutgador i per altra banda s'ha vist privat d'una via de recurs."

Segons el parer d'aquesta part, el recurrent va haver de decidir-se en pocs segons, sota pressió i amb l'aprensió lògica que implicava la situació.

A més, el fet de no poder interposar un recurs contra una condemna de presó ferma suposa una greu infracció del dret a la seva defensa.

Per acabar, aquesta part demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que atorgui l'empara sol·licitada "anul·lant aquelles resolucions dictant nova resolució declarant improcedent el procediment de l'ordenança penal en la present causa, per raó de vulneració dels drets fonamentals ans esmentats i recollits tant a la nostra constitució com al Conveni europeu dels Drets humans, declarant igualment a la instrucció de la causa penal corresponent."

Cinquè

El 14 de juny del 2007, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què, en primer lloc, recordava que la interpretació i aplicació de les normes processals, correspon als òrgans jurisdiccionals ordinaris i que només són susceptibles de revisió, pel seu abast constitucional, aquelles interpretacions que, atesa la seva manca de fonamentació, incorrin en arbitrarietat i vulnerin el dret a la jurisdicció. I, en segon lloc, manifestava que la direcció lletrada té un desconeixement extens de la normativa processal que regula l'ordenament penal andorrà, que en aquesta causa no ens trobem davant un procediment sumari, sinó davant el procediment de l'ordenança penal, establert a l'article 163 i següents del Codi de procediment penal, que per la seva pròpia natura, no preveu la possibilitat del recurs d'apel·lació davant la necessitat de l'acceptació expressa de la resolució per part de l'inculpat, el seu lletrat i el Ministeri Fiscal, per la seva fermesa.

Una vegada detallat el procediment esmentat, el Ministeri Fiscal conclou que de l'examen de les actuacions es desprèn que el procediment va ser minuciosament respectat, per tant, no existeix cap vulneració del dret a la jurisdicció al·legat.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2007-19-RE, per manca de contingut constitucional en les pretensions de la part recurrent.

Fonaments jurídics

Primer

La primera qüestió que es planteja és la de l'oportunitat o extemporaneïtat de la interposició del recurs d'empara, atesa l'aparent contradicció entre el termini de 15 dies hàbils, previst a l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i l'horari de funcionament del registre d'aquest Tribunal establert per un Acord del mateix, publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Una norma de règim interior i de caràcter administratiu, tot i ser molt important per al funcionament d'una institució constitucional, no pot limitar els drets dels ciutadans regulats per la llei sobre la base de la Constitució. Si la llei disposa d'un termini de 15 dies hàbils un reglament intern no pot retallar d'unes hores aquest termini.

En aquest sentit la pràctica comparada mostra, entre altres solucions possibles per articular l'inevitable limitació horària del funcionament d'un organisme públic i l'exercici del dret ciutadà, la possibilitat de presentar el recurs el dia següent hàbil al de finalitzar el termini, si es demostra fefaentment que es va intentar fer-ho en la data oportuna sense èxit, atès l'horari d'obertura de l'organisme al qual l'escrit anava dirigit. Així és que en aquesta causa el recurrent, com que va trobar el Tribunal tancat va presentar el seu recurs a la Batllia de guàrdia el darrer dia del termini i el va reiterar l'endemà davant el Tribunal Constitucional mateix, i, per tant, s'han acomplert els requisits que la lògica i la pràctica comparada estableixen a aquest efecte i el recurs ha de tenir-se per oportunament presentat.

No hi ha dubte que la presentació del recurs davant la Batllia de guàrdia no compleix la mateixa funció que si es tractés de la presentació d'un recurs davant un tribunal ordinari, ja que el Tribunal Constitucional no pertany a l'ordre judicial de la Batllia. Però serveix com a mitjà per acreditar fefaentment la data i l'hora de presentació, per la qual cosa, en tant no s'instrumenti un altre sistema que asseguri la disponibilitat permanent del registre del Tribunal Constitucional, la presentació davant la Batllia de guàrdia és un mitjà adequat de prova, com ho seria una acta notarial, de la presentació en temps oportú del recurs, sense perjudici de la presentació en dia i hora hàbil davant el Tribunal Constitucional.

Segon

Pel que fa al fons de la qüestió, el Tribunal reitera la seva doctrina segons la qual la interpretació de les lleis processals correspon a la jurisdicció ordinària i, en el cas d'aquesta interpretació i aplicació no resulta vulnerat cap dels drets reconeguts en l'article 10 de la Constitució. El procediment aplicat es troba establert per una Llei, la constitucionalitat de la qual no s'ha plantejat davant aquest Tribunal. El recurrent, la defensa lletrada del qual va està garantida en tot moment, va conèixer oportunament el procediment al qual se'l sotmetia i al qual, podent-ho fer, no va formular cap oposició. El fet que no es conformés amb el seu resultat no implica que els seus drets processals no hagin estat respectats.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2007-19-RE, interposat per la representació processal del Sr. Joao De Barros Pires Fernandes, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 26 de març del 2007 i contra l'aute del 19 d'abril del mateix any, dictats per la Batllia.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de novembre del 2007.

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat